

Išankstinio tyrimo ataskaita

VIEŠUOSIUS INTERESUS ATTINKANČIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIUJE

2015 m. birželio 29 d. Nr. IT-5

Su išankstinio tyrimo ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>SANTRUMPOS IR SAVOKOS</u>	<u>3</u>
<u>IŠANKSTINIO TYRIMO ATLIKIMO PRIEŽASTYS</u>	<u>4</u>
<u>IŠANKSTINIO TYRIMO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>6</u>
<u>NAGRINĖTA VEIKLOS SRITIS</u>	<u>7</u>
<u>IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI</u>	<u>10</u>
<u>1. Energetikos ministerijos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir Konkurencijos tarybos atliktų tyrimų apžvalga</u>	<u>11</u>
1.1. Energetikos ministerijos užsakyto tyrimo apžvalga	11
1.1.1. Alternatyvios VIAP schemos	11
1.1.2. UAB „Teisingi energetiniai sprendimai“ rekomendacijos dėl taikytinos remtinės elektros energijos prekybos sistemos	12
1.2. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos atliktų tikrinimų apžvalga	13
1.3. Konkurencijos tarybos nuomonė dėl VIAP finansavimo schemos derinimo su Europos Komisija	14
<u>2. Energetikos ministerijos veiksmai VIAP srityje</u>	<u>14</u>
<u>PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ SIŪLOMA NEATLIKTI AUDITO</u>	<u>17</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>18</u>

SANTRUMPOS IR SĄVOKOS

AB LESTO – Lietuvos elektros skirstymo sistemos operatorius;

Biokuras – iš biomasės pagaminti degieji dujiniai, skystieji ir kietieji produktai, naudojami energijai gaminti;

Biomasė – biologiškai skaidžios biologinės kilmės žemės ūkio, miškų ūkio ir susijusių pramonės šakų žaliavos, atliekos ir liekanos;

LITGRID, AB – Lietuvos elektros perdavimo sistemos operatorius;

UAB BALTPPOOL – administratorius, atliekantis VIAP lėšų surinkimo, išmokėjimo ir administravimo funkcijas;

Kogeneracija – vienalaikė energijos gamyba, kai to paties technologinio proceso metu gaminama elektros energija ir naudingoji šilumos energija;

SGD terminalas – suskystintų gamtinių dujų terminalas;

Viešuosius interesus atitinkančios paslaugos (VIAP) – įmonių teikiamos paslaugos, kurių sąrašą, teikėjus ir teikimo tvarką nustato LR Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, vadovaudamasi viešaisiais interesais elektros energetikos sektoriuje;

VIAP lėšos – lėšos, sumokamos VIAP paslaugų teikėjams;

VIAP schema – viešuosius interesus atitinkančioms paslaugoms finansinių išteklių surinkimo, paslaugų teikimo ir finansavimo schema.

Vartojamos santrumpos:

AEI – atsinaujinantys energijos ištekliai

CŠT – centralizuotas šilumos tiekimas

EK – Europos Komisija

ES – Europos Sąjunga

KCB arba **CCGT** – kombinuoto ciklo blokas

KT – Konkurencijos taryba

LE – Lietuvos elektrinė

LEG – AB Lietuvos elektrinės gamyba

TE – termofikacinė elektrinė

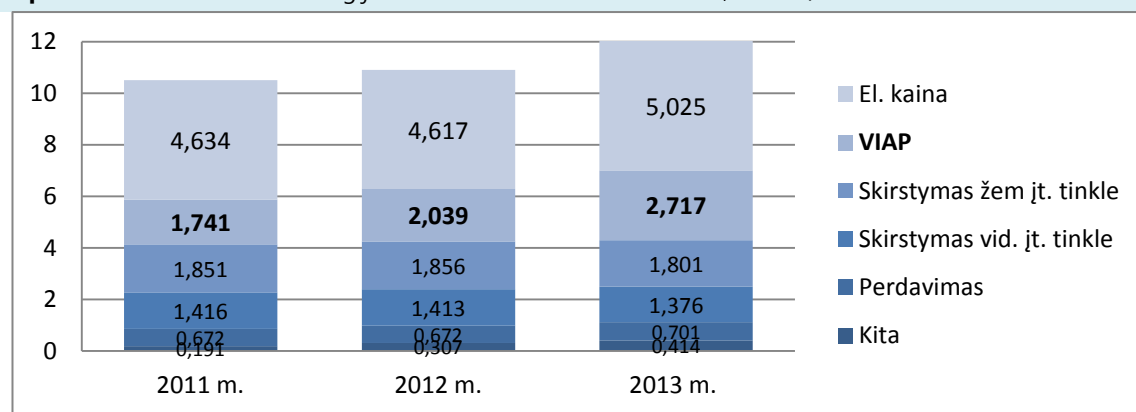
TES – UAB „Teisingi energetiniai sprendimai“

VKEKK arba komisija – Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija

IŠANKSTINIO TYRIMO ATLIKIMO PRIEŽASTYS

VIAP biudžetas kasmet didėjo: 2010 m. siekė 130,8 mln. Eur, 2013 m. – 267,4 mln. Eur. Tokia padėtis tiesiogiai lėmė ir elektros energijos kainos augimą galutiniams vartotojams, iš kurių surenkamos VIAP lėšos. Elektros energijos kainoje, kurią moka visi elektros energijos vartotojai, VIAP dedamoji užima pakankamai didelę dalį (1 pav.), todėl labai svarbu tiksliai nustatyti VIAP lėšų poreikį ir užtikrinti skaidrų ir efektyvų jų panaudojimą.

1 pav. Vidutinės elektros energijos kainos struktūra 2011–2013 m., euro ct/kWh

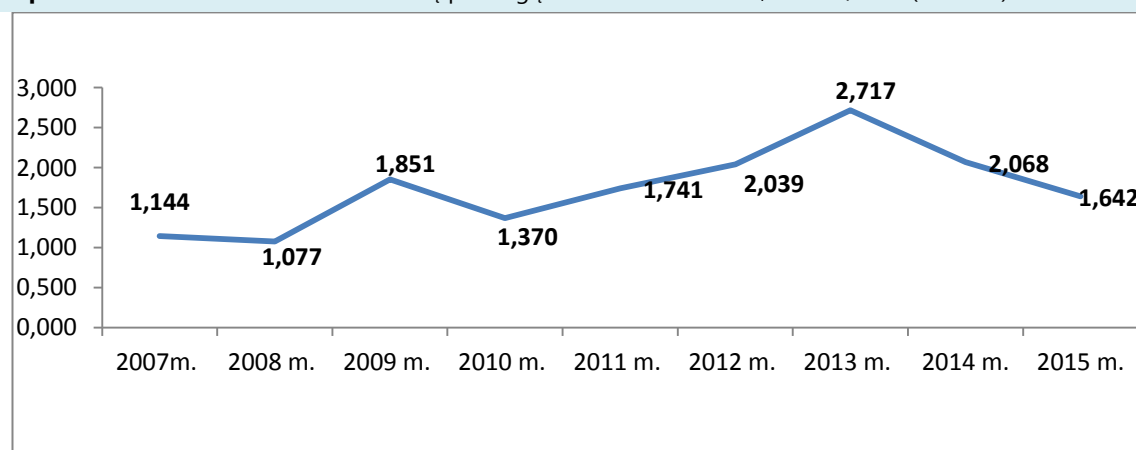

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal VKEKK duomenis

Skirtingai nei elektros energijos gamybos kaina Lietuvoje, kuri priklauso nuo kuro kainų, ar importo kaina, kuri priklauso nuo energijos paklausos ir pasiūlos tarptautinėje rinkoje, VIAP dalis galutinėje kainoje iš esmės yra nustatoma Vyriausybės sprendimais.

Nuo 2010 m. VIAP kaina nuosekliai augo ir 2013 m. pasiekė piką – 2,717 euro ct/kWh (2 pav.).

2 pav. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kaina 2007–2015 m., euro ct/kWh (be PVM)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal VKEKK duomenis

Sumažinus VIAP išlaidas, atsirastų galimybė atitinkamai sumažinti ir galutinę elektros energijos kainą vartotojams. Siekiant, kad Lietuvoje pagaminta elektros energija būtų realizuojama rinkos sąlygomis, surinktas VIAP lėšų biudžetas turi užtikrinti būtinųjų viešųjų paslaugų apimtį.

Atlikdami strateginį tyrimą, siekdami identifikuoti rizikas ir pagrįsti audito objekto įtraukimą į metinę auditų programą, įžvelgėme šias VIAP taikymo ir administravimo rizikas:

- VIAP biudžetas 2011–2013 m. didėja;
- galiojanti VIAP teikimo schema Lietuvoje nėra optimali (įmanomai mažiausia) ir skaidri, o sprendimai dėl šių paslaugų formavimo priimami, neatlikus jų poreikio analizės;
- neužtikrinama pakankama VIAP lėšų administravimo priežiūra ir kontrolė;
- taikoma VIAP schema nesuderinta su Europos Komisija.

IŠANKSTINIO TYRIMO APIMTIS IR METODAI

Išankstinio tyrimo objektas – viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimas elektros energetikos sektoriuje.

Išankstinio tyrimo subjektai – Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

Audituojamas laikotarpis – 2011–2013 m. Pokyčių ir tendencijų analizei naudojami ankstesnių laikotarpių ir 2014–2015 m. duomenys.

Išankstinio tyrimo tikslas – įvertinti VIAP planavimo ir teikimo schemos pokyčius ir VIAP lėšų administravimo (surinkimo ir išmokėjimo) ir jų naudojimo kontrolės mechanizmus.

Išankstinio tyrimo metu taikyti duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

Eil. Nr.	Metodas	Tikslai
1.	Dokumentų peržiūra – nagrinėjome teisės aktus, susijusius su audituojama sritimi. VIAP lėšų administratorių LITGRID, AB, UAB BALTPool ir subadministratoriaus AB LESTO pateiktus dokumentus.	Atrinkti patikimus šaltinius audito tikslui pasiekti.
2.	Pokalbiai su Energetikos ministerijos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos, UAB BALTPool, AB LESTO, LITGRID, AB, AEI atstovais.	Susitikimuose aptarti VIAP problematiką, t. y. ar: <ul style="list-style-type: none"> ▪ būtina iš esmės atnaujinti VIAP schemą – pritaikyti prie besikeičiančių elektros rinkos sąlygų; ▪ galima užtikrinti energetinį nepriklausomumą nuo importuojamos elektros energijos – gaminti ją šalyje; ▪ šiuo metu iš atsinaujinančių išteklių pagamintai elektros energijai yra galimybės integruotis ir plėtotis rinkos sąlygomis; ▪ šiuo metu mokamos VIAP lėšos už termofikacinių elektrinių suteiktas paslaugas skatina alternatyvius generacijos šaltinius.
3.	Duomenų analizė: VIAP teikimo tvarkos apraše nurodytų paslaugų ir joms reikalingo lėšų poreikio lyginamoji analizė; <ul style="list-style-type: none"> ▪ VIAP lėšų biudžeto 2010–2015 m. analizė; ▪ VIAP kainos 2010–2015 m. analizė; ▪ VIAP lėšų surinkimo ir išmokėjimo ir administravimo funkcijų analizė. 	Nustatyti teikiamų VIAP paslaugų apimtis, joms skirtas lėšas ir VIAP kainos pokyčius. Išankstinio tyrimo ataskaitoje pateikti konkrečius pavyzdžius.
4.	Energetikos ministerijos užsakymu atlikto tyrimo „VIAP reglamentavimo Lietuvoje ir kitose ES valstybėse lyginamoji analizė ir optimalios schemos Lietuvai nustatymas“ ir VKEKK atliktų patikrinimų apžvalga. VKEKK atliktos VIAP lėšų išmokėjimo analizės ir KT atlikto tyrimo dėl VIAP suderinimo su EK apžvalga.	Išsiaiškinti, kokias problemas įžvelgia VIAP srityje tyrimą atlikę specialistai; Susipažinti su VKEKK ir KT pateiktais rezultatais.

Išankstinis tyrimas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus¹ ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus². Atlikdami tyrimą darėme prielaidą, kad auditoriams pateikti duomenys yra teisingi, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (2012-06-28 įsakymo Nr. V-171 redakcija).

² 3000-asis TAAIS „Veiklos audito įgyvendinimo gairės“ ir 3100-asis TAAIS „Veiklos audito gairės: pagrindiniai principai“ (<http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>).

NAGRINĖTA VEIKLOS SRITIS

Energetikos įstatyme³ nurodyta, kad viešuosius interesus atitinkančios paslaugos – tai įstatymų nustatytais atvejais Vyriausybės įpareigojimu energetikos įmonių teikiamos viešuosius interesus atitinkančios paslaugos, kuriomis siekiama įgyvendinti valstybės energetikos, ūkio ir (ar) aplinkos apsaugos politikos strateginius tikslus energetikos sektoriuje ir apginti teisėtus visuomenės interesus.

Elektros energijos vartotojai, mokėdami už elektros energiją, kartu sumoka ir už VIAP. Gautomis lėšomis yra finansuojami valstybės išsikelti tikslai elektros energetikos sektoriuje: atsinaujinančių energijos išteklių plėtra, kogeneracija (bendra šilumos ir elektros energijos gamyba), energijos tiekimo saugumo ir sistemos rezervų užtikrinimas. Taip pat dalis lėšų skiriama optimizuoti elektros tinklus, tvarkyti radioaktyviąsias atliekas, finansuoti strateginius energetikos projektus.

Vyriausybė patvirtina viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje sąrašą, nustato jų teikimo tvarką, skiria VIAP lėšų administratorių. VIAP lėšų poreikį ir VIAP kainą ateinantiems kalendoriniams metams kasmet nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija.

Tvirtinant VIAP elektros energetikos sektoriuje sąrašą ir nustatant įpareigojimus teikti šias paslaugas, turi būti vadovaujama ekonominio pagrįstumo, mažiausių sąnaudų ir poveikio elektros energijos kainai galutiniams vartotojams kriterijais. Nepaisant to, VIAP biudžetas nuo 2010 m. nuolat augo ir 2013 m. siekė beveik 290 mln. Eur (1 priedas). Biudžeto augimas nemažą įtaką turėjo VIAP kainai, kuri 2010–2013 m. padidėjo beveik dvigubai: nuo 1,370 euro ct/kWh iki 2,716 euro ct/kWh. Pažymėtina, kad 70 proc. kainos sudarė Lietuvos elektrinės ir termofikacinių elektrinių remiamos elektros energijos sąnaudos pagal Vyriausybės nustatytas kvotas. Pagrindinis veiksnys, turintis daugiausia įtakos augimui, yra gamtinių dujų kaina, per 2009–2012 m. išaugusi 75 proc.

Po 2013 m. VIAP kaina mažėjo ir 2014 m. sudarė 2,068 euro ct/kWh, o 2015 m. – 1,642 euro ct/kWh. Formuojant VIAP biudžetą būtina įvertinti, kokią reikšmę kiekvienas objektas turi elektros sistemos dabarčiai ir ateičiai, ir tik po to spręsti, ar verta jį palaikyti visuomenės lėšomis, ir kiek verta skirti paramos.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarkos apraše⁴ nustatytas paslaugų sąrašas (2 priedas), jų teikimo ir kompensavimo tvarka, įpareigojimas teikti paslaugas. Aprašas taikomas energetikos įmonėms, turinčioms elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo licencijas, asmenims, teikiantiems šiame apraše nustatytas paslaugas, šių paslaugų lėšų administratoriui, kitiems elektros energijos rinkos dalyviams ir valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo valdytojui.

Vadovaudamasis Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašu⁵, VIAP lėšų administratorius surenka lėšas iš VIAP mokėtojų ir išmoka VIAP gavėjams. Iki 2013 m. VIAP lėšų administratoriumi buvo paskirta LITGRID, AB, nuo

³ Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, 2002-05-16 Nr. IX-884 (2014-12-23 XII-1533 redakcija).

⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-07-18 nutarimu Nr. 916 (2015-03-25 nutarimo Nr. 302 redakcija).

⁵ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-09-19 nutarimu Nr. 1157.

2013 m. sausio 1 d. VIAP lėšų administratorius⁶ - UAB BALTPOOL. Administratoriumi paskiriama valstybės tiesiogiai ar netiesiogiai, per kitus asmenis, kontroliuojama energetikos įmonė, atitinkanti Vyriausybės nustatytus kriterijus, ir atliekanti VIAP lėšų surinkimo, išmokėjimo ir administravimo funkcijas. UAB BALTPOOL yra Lietuvoje veikiančios energijos išteklių biržos operatorė, turinti teisę organizuoti biokuro, dujų ir pagalbinių apsaugos nuo energijos kainų svyravimo instrumentų prekybą. VIAP lėšų surinkimo schema pateikta 3 pav.

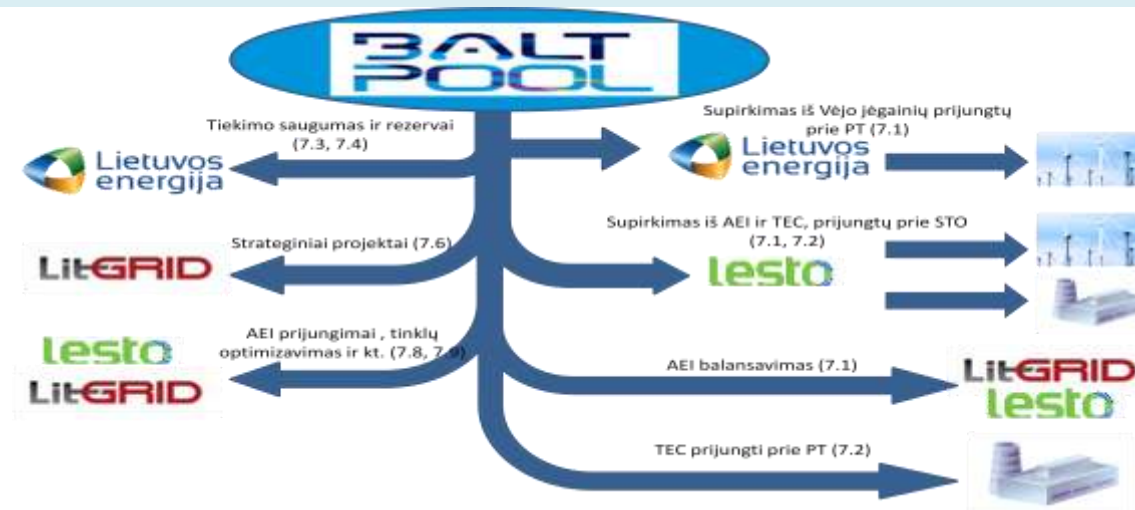
3 pav. VIAP lėšų surinkimo schema

Šaltinis – UAB BALTPOOL duomenys

LITGRID, AB, yra elektros perdavimo sistemos operatorius, įpareigotas surinkti VIAP lėšas iš vartotojų prijungtų prie perdavimo tinklo (PT). AB LESTO yra elektros skirstymo sistemos operatorius, įpareigotas surinkti VIAP lėšas iš vartotojų, prijungtų prie skirstomojo tinklo (STO). VIAP kaina taikoma vartotojams, prijungtiems prie perdavimo tinklo ir prie skirstomojo tinklo, už jų faktiškai suvartotą elektros energijos kiekį. VIAP lėšų išmokėjimo schema pateikta 4 pav.

4 pav. VIAP lėšų išmokėjimo schema

Pastaba – punktai iš teikimo tvarkos aprašo

Šaltinis – UAB BALTPOOL duomenys

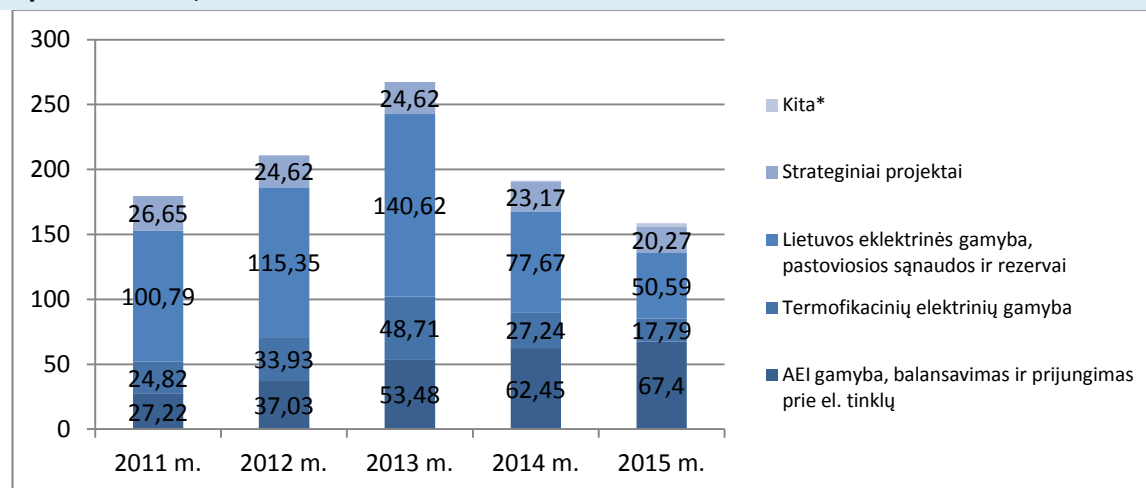
Viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiantiems asmenims už jų pagamintą ir į elektros tinklus patiektą elektros energiją kompensuojama VIAP lėšomis, kurių suma lygi į elektros tinklus

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. lapkričio 7 d. nutarimas Nr. 1338 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administratoriaus paskyrimo“.

patiektam elektros energijos kiekiui, padaugintam iš skirtumo tarp VKEKK nustatyto tarifo ir vidutinės rinkos kainos.

VIAP lėšų poreikis ir VIAP kainos nustatomi bei VIAP lėšos paskirstomos paslaugas teikiantiems asmenims ar jų grupėms, vadovaujantis VKEKK patvirtinta Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainų skaičiavimo metodika⁷. VIAP lėšų skiriama ir strateginiams šalies projektams, AEI balansavimui ir AEI prijungimo išlaidų prie elektros tinklų kompensavimui (5 pav.).

5 pav. VIAP lėšų biudžeto sandara 2011–2015 m., mln. Eur

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal VKEKK duomenis

*Pastaba – 1 priede pateikta detali VIAP lėšų biudžeto sandara

VKEKK, vadovaudamasi minėta metodika ir įvertinusi VIAP Aprašo 7.1–7.9 punktuose nurodytoms paslaugoms finansuoti reikalingą lėšų apimtį, nustato VIAP lėšų biudžetą; be to, atlieka VIAP lėšų administravimo priežiūrą.

⁷ Patvirtinta Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2012 m. rugsėjo 28 d. nutarimu O3-279 „Dėl viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodikos patvirtinimo“.

IŠANKSTINIO TYRIMO REZULTATAI

Atliekant išankstinį tyrimą planavome vertinti VIAP schemos pokyčius, tačiau buvome informuoti apie Energetikos ministerijos atliekamus veiksmus šioje srityje. Ministerija, 2014 m. sausio mėn. gavusi Vyriausybės pavedimą išnagrinėti ir įvertinti galimų skirtingų VIAP schemos taikymo alternatyvų poveikį elektros rinkai, VIAP biudžetui ir elektros energijos tarifui, atliko viešąjį pirkimą. Jo objektas – tyrimo „VIAP reglamentavimo Lietuvoje ir kitose ES valstybėse lyginamoji analizė ir optimalios schemos Lietuvai nustatymas“ paslaugos (laimėjo UAB „Teisingi energetikos sprendimai“, 2014-02-19 sudaryta sutartis, tyrimas ministerijai pateiktas 2014-07-22).

Energetikos ministerija pateikė tyrimo techninę užduotį, kurioje suformuluoti tikslai ir uždaviniai:

- apibendrinti ES vyraujančių įpareigojimų teikti viešąsias paslaugas schemų (jų analogų) praktiką, išskiriant jų esminius elementus, privalumus, trūkumus ir kitą svarbią informaciją bei palyginti jas su Lietuvoje galiojančia VIAP schema;
- VIAP schemos (jos analogų) tendencijos ES mastu, ES politikos kryptys ar gairės šioje srityje bei Lietuvoje galiojančios schemos atitikimas šioms tendencijoms;
- atlikus alternatyvų analizę, nustatyti optimalią Lietuvai VIAP schemą ir rėmimo apimtį, kuri nesudarytų sąlygų kryžminiam subsidijavimui, numatytų atitekti ES vykdomai nacionalinių paramos schemų harmonizavimo politikai ir didesnį rinkos vaidmenį, kartu numatant pagrįstą šios schemos taikymo terminą; įvertinti poreikį skirtingą skatinimo schemą taikyti trumpesnį (pereinamąjį) laikotarpį;
- remiantis optimalia VIAP schema, išnagrinėti galimų VIAP teikėjų ir mokėtojų ratą;
- nustatyti skaidrius, objektyvius ir ekonomiškai pagrįstus VIAP teikėjų atrankos kriterijus, jei tokia būtų taikoma;
- parengti projektus teisės aktų, reglamentuojančių VIAP poreikio nustatymo, jų teikimo, lėšų administravimo, jų tarifų nustatymo ir kitus susijusius klausimus;
- pateikti pasiūlymus dėl šilumos supirkimo iš kogeneracinių elektrinių, siekiant užtikrinti optimalaus VIAP teikimo modelį;
- pateikti pasiūlymus dėl atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo elektros energijos gamybai skatinimo schemos tobulinimo.

Be to, planavome vertinti VIAP lėšų administravimo, paskirstymo ir naudojimo kontrolės mechanizmus, tačiau VKEKK, atliekanti VIAP lėšų administravimo priežiūrą, 2014-02-15 pradėjo savo patikrinimus, kurių pagrindinis tikslas – įvertinti VIAP lėšų administravimo (surinkimo ir išmokėjimo) veiklos atitektį teisės aktų reikalavimams 2011–2013 m. laikotarpiu. Šiam tikslui pasiekti reikėjo nustatyti, ar:

- tinkamai laikomasi skolinimosi tvarkos VIAP lėšų išmokoms padengti;
- laikomasi VIAP lėšų likučio saugojimo tvarkos;
- tinkamai taikomas VIAP tarifas skirstant jį pagal VIAP mokėtojų grupes;
- tinkamai administruojamos uždelstos sumokėti VIAP lėšos;
- tinkamai atskirta VIAP lėšų apskaita.

1. ENERGETIKOS MINISTERIJOS, VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS IR KONKURENCIJOS TARYBOS ATLIKTŲ TYRIMŲ APŽVALGA

1.1. Energetikos ministerijos užsakyto tyrimo apžvalga

Kaip minėta, Energetikos ministerija UAB „Teisingi energetiniai sprendimai“ užsakė tyrimą, kuriuo buvo siekiama nustatyti visuomenės interesų įgyvendinimą elektros energetikos sektoriuje, įvertinti vartotojų poreikį įsigyti elektros energiją už galimai mažiausią kainą, išlaikant visų visuomenės interesų pusiausvyrą, įskaitant tiekimo ir aplinkos apsaugą. Atlikome šio tyrimo apžvalgą.

TES atliktuose vertinimuose buvo priimtos vidutinės išteklių kainos: gamtinių dujų importo kaina 342,33 Eur/tūkst. nm³, elektros energijos vidutinė kaina biržoje – 46,34 Eur/MWh.

Tyrimo metu nustatyti VIAP tvarkos trūkumai:

- neįteisinti kriterijai, užtikrinantys proporcingas remtinės elektros energijos gamybos sąlygas išskatinį kurą naudojančioms elektrinėms;
- ne visiems VIAP teikėjams užtikrinamas būtinųjų sąnaudų padengimas gaminant remtiną elektros energiją;
- artimiausiu metu VIAP negalės užtikrinti elektros energetikos sistemos galių atitikties;
- VIAP tvarka gali lemti dalies remtinės elektros energijos gamybos sąnaudų perkėlimą centralizuotai tiekiamos šilumos vartotojams.

1.1.1. Alternatyvios VIAP schemos

TES išnagrinėjo ir pateikė 10 įvairių VIAP schemų variantų, priklausomai nuo jų taikymo laikotarpio ir naujų teisės aktų taikymo pradžios. 3 priede pateiktas visų nagrinėtų schemų apibūdinimas, pavadinimai, trumpa charakteristika, aktualus taikymo laikotarpis ir rizikos veiksniai. Schemų įtaka šilumos energijos gamybai ir tiekimui pateikta 4 priede.

Kiekvienos alternatyvos atveju išskiriami pagrindiniai vertinimo kriterijai – metinė paskirstomos remtinės elektros energijos kvota, gamtinių dujų sunaudojimas objektuose, lėšos, reikalingos padengti kintamas elektros energijos gamybos sąnaudas (skirtumas nuo rinkos kainos), palyginami su 2014 m. nustatytu maksimaliu VIAP biudžetu termofikacinėms elektrinėms ir Lietuvos elektrinei bei galima įtaka VIAP kainai (išlaikant esamą mokėtojų ratą).

Jautriausi kuro kainai yra tie variantai, kuriuose nustatytos didžiausios energijos gamybos apimtys, nes kintamų gamybos sąnaudų kompensavimo dydis tiesiogiai priklauso nuo energijos gamybos savikainos ir elektros kainos rinkoje. Alternatyvių schemų vertinimo rezultatų suvestinė, įtaka VIAP biudžetui ir kainai pateikti 5 priede.

Pažymėtina, kad visais atvejais VIAP dydis, elektros gamybos kvota ir elektrinių pastovių sąnaudų padengimas VIAP schemų variantuose, kurie būtų taikomi po 2016 m., numatyti mažesni nei tuose variantuose, kurie būtų taikomi iki 2016 m.

VIAP biudžeto priklausomybė nuo elektros rinkos kainos yra tiesioginė, t. y. elektros energijos gamybos kintamųjų gamybos sąnaudų kompensavimo dalies dydis tiesiogiai priklauso nuo

elektros energijos kainos rinkoje, todėl šiame tyrime nagrinėjamų VIAP alternatyvių schemų biudžetų dydžio jautrumas rinkos kainai nebuvo vertinamas.

1.1.2. UAB „Teisingi energetiniai sprendimai“ rekomendacijos dėl taikytinos remtinės elektros energijos prekybos sistemos

ES nėra bendros Viešųjų paslaugų tiekimo įpareigojimų (*public service obligations*) schemas: kiekviena šalis narė viešuosius interesus atitinkančiomis paslaugomis gali laikyti skirtingas paslaugas ar jų apimtis. Iki šiol kitose šalyse dažniausiai buvo taikomas supirkimo tarifas, subsidija investicijoms ir prievolė supirkti visą energiją, pagamintą iš AEI. Tyrimo vykdytojai, išanalizavę ir išnaginę galiojančias VIAP tvarkas ir VIAP teikėjų ir kitų susijusių organizacijų ir institucijų pateiktas pastabas ir pasiūlymus, nustatė, kad turi būti pamažu pereinama nuo supirkimo tarifo prie:

- „rinka + premija“ mechanizmo, kai gamintojai patys turės parduoti elektros energiją rinkoje;
- gamintojai turės būti atsakingi už elektros energijos gamybos balansavimą.

EK komunikatas dėl Valstybės pagalbos gairių aplinkosaugos ir energetikos srityje 2014–2020 m. (toliau – Komunikatas) nustatė⁸, kad parama elektros energijos gamybai iš AEI nuo 2016-01-01 turės atitikti minėtus du kriterijus. Abu jie bus taikomi tik elektrinėms, didesnės kaip 500 kW galios. Jei įrenginio operatorius papildomai gauna paramą investicijoms, jam atitinkamai bus mažinamas priedo prie elektros rinkos kainos arba fiksuotas tarifo dydis. Reformuojant VIAP schemą, kaip priemonę atsinaujinančios energetikos plėtrai skatinti Lietuvoje, turėtų būti atsižvelgta į Komunikate pateiktas rekomendacijas. Taip pat elektros iš AEI gamybos rėmimo laikotarpis turėtų atitikti prognozuojamą elektrinės tarnavimo laikotarpį: biudžetų elektrinėms – 15; biokuro ir saulės elektrinėms – 20; vėjo elektrinėms – 25; hidroelektrinėms – 30 metų.

Tai leistų sumažinti priemokų dydį ir VIAP fondo dydį, augant elektros energijos gamybai iš AEI, motyvuotų investuotojus rinktis kokybiškesnes, ilgiau tarnaujančias technologijas. Visiems pakeitimams įgyvendinti turėtų būti keičiamas Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas⁹ ir poįstatyminiai teisės aktai, susiję su elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių rėmimu.

TES, atlikusi tyrimą, rekomendavo pakeisti:

- VIAP elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarkos aprašą (LRV): patikslinti TE apibrėžimą ir veiklos sąlygas, tikslinti teikimo tvarką (11 p.), keisti elektros naudojimo tvarką (12 p.).
- VIAP elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašą (LRV): lėšų apskaita, lėšų išmokėjimo TE tvarka.
- VIAP elektros energetikos sektoriuje kainos nustatymo metodiką (VKEKK): keičiama lėšų nustatymo tvarka TE.
- Elektros energijos, pagamintos termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse, supirkimo kainos nustatymo metodiką.

⁸ Delivering the internal electricity market and making the most of public intervention C(2013 7243 final ir su juo susiję dokumentai.

⁹ Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas, 2011-05-12 Nr. XI-1375 (2014-12-09 Nr. XII-1389).

1.2. Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos atliktų tikrinimų apžvalga

Tikrinimų tikslas – įvertinti VIAP lėšų administravimo, surinkimo ir išmokėjimo veiklos bei apskaitos reikalavimų atitiktį galiojantiems teisės aktų reikalavimams 2011–2014 m. laikotarpiu ir VIAP lėšų panaudojimo pagrįstumą. Komisija pateikė¹⁰ rezultatus.

Subjektai, kuriuose buvo atlikti planiniai ir neplaniniai patikrinimai:

- VIAP lėšų administratorius LITGRID, AB;
- VIAP lėšų administratorius UAB BALTPOOL;
- VIAP lėšų subadministratorius AB LESTO (planinis ir neplaninis).

Atlikus LITGRID, AB planinį veiklos patikrinimą, buvo nustatyti keli atvejai, kai sutartyse nebuvo nurodyta tiksli perkamos ir parduodamos elektros energijos, pagamintos iš AEI, kaina, nebuvo vykdoma elektros energijos pirkimo pardavimo sutartyse numatyta atsiskaitymo tvarka. VKEKK įpareigojo LITGRID, AB laikytis balansavimo elektros energijos pirkimo pardavimo sutartyse nustatytos atsiskaitymo tvarkos.

Atlikus UAB BALTPOOL patikrinimus, pažeidimų dėl VIAP lėšų panaudojimo ir neatitikimų teisės aktų reikalavimams nenustatyta, bet, siekiant didesnio skaidrumo, UAB BALTPOOL įpareigota įgyvendinti išvadose pateiktas rekomendacijas, t. y. viešai skelbiamoje informacijoje apie lėšų išmokėjimą atskirai pateikti VIAP lėšas, skirtas padengti:

- kompensuojamą sumą nuo biržos kainos iki VKEKK paskelbtos vidutinės mėnesio rinkos kainos;
- kompensuojamą sumą nuo VKEKK paskelbtos vidutinės mėnesio rinkos kainos iki fiksuoto tarifo;
- AB „Lietuvos energijos gamyba“ patiriamas sąnaudas, susijusias su vėjo elektrinėse pagamintos elektros energijos prekyba.

Pažymėtina, kad 2013 m. buvo atliktas AB LESTO neplaninis patikrinimas: VKEEK vertino VIAP lėšų panaudojimą elektros energijai, gaminamai naudojant atsinaujinančius energijos išteklius, taikomus fiksuotų tarifų dydžius ir prisijungimo prie elektros tinklų kompensavimo dydžius laikotarpiu nuo 2011-05-24 iki 2013-07-01.

Nustatyta, kad AB LESTO taikė teisės aktų nuostatų neatitinkančius fiksuotų tarifų dydžius ir netinkamai panaudojo 32 915,80 Eur iš VIAP biudžeto bei neišmokėjo 436,15 Eur vienai iš AEI elektros energiją gaminančiai įmonei. Be to, bendrovė neteisingai pritaikė elektrinių prijungimo prie elektros tinklų (ET) nuolaidas. Visais atvejais turėjo būti taikoma 40 proc. prijungimo prie ET nuolaida, tačiau 4 atvejais buvo pritaikyta 80 proc., o 17 atvejų 100 proc. nuolaidos. VKEKK konstatavo, kad bendrovė taikė teisės aktų neatitinkančias prijungimo prie ET nuolaidas ir 2012–2013 m. netinkamai panaudojo 18 379,49 Eur VIAP lėšų.

2014 m. atliktas planinis AB LESTO 2011–2013 m. laikotarpio tikrinimas (buvo tikrinamos dar netikrintos sutartys, ar taikomi teisės aktus atitinkantys fiksuoti tarifai). Buvo patikrintos visos tarp AB LESTO ir AEI gamintojų sudarytos sutartys. Nustatyta, kad bendrovė netinkamai panaudojo 33 198,39 Eur VIAP lėšų, nes neteisingai taikė fiksuotų tarifų dydžius ir neišmokėjo elektros energijos iš AEI gamintojams ir kitiems fiziniams ir juridiniams asmenims 1 419,51 Eur.

¹⁰ Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos raštai: 2014-09-22 Nr. R2-2331, 2014-10-01 Nr. R2-2409 ir 2014-10-14 Nr. R2-2528.

Dėl teisės aktų neatitinkančių prijungimo prie ET nuolaidų bendrovė netinkamai panaudojo 635,57 Eur VIAP lėšų.

VKEKK, konstatavusi minėtus teisės aktų pažeidimus, įpareigojo AB LESTO:

- VIAP lėšų administratoriui grąžinti neteisėtai išmokėtas VIAP lėšas – 66 114,19 Eur;
- elektros energijos gamintojams iš AEI ir kitiems juridiniams bei fiziniams asmenims išmokėti 2 588,53 Eur;
- AEI gamintojams perskaičiuoti pritaikytus prijungimo mokesčio dydžius pagal teisės aktus;
- VKEKK nustatant VIAP lėšų 2015 m. biudžetą, pateikti informaciją pagal patikrinimo aktų rezultatus.

Pagal VKEKK pateiktą informaciją AB Lesto jiems numatytus įpareigojimus įvykdė.

VKEKK patvirtino energetikos įmonių reguliuojamos veiklos patikrinimų 2015 m. planą, kuriame numatyta įvertinti energetikos įmonių 2012–2014 m. reguliuojamoms veikloms priskirtų sąnaudų, dengiamų reguliuojamų veiklų pajamomis, pagrįstumą. 2016 m. VKEKK planuoja įvertinti VIAP lėšų išmokėjimą gamintojams, elektros energijos gamybai naudojantiems saulės šviesos energiją, pagal elektrinių įrengtąją galią.

1.3. Konkurencijos tarybos nuomonė dėl VIAP finansavimo schemos derinimo su Europos Komisija

KT, koordinuojanti valstybės pagalbos klausimus, ir VKEKK, atliekanti valstybinę energetikos priežiūrą, 2015-03-25 kreipėsi¹¹ į Energetikos ministeriją dėl galimo ES teisės pažeidimo įgyvendinant viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimą Lietuvoje.

Šios institucijos, išnagrinėjusios VIAP esamą teisinį reglamentavimą ir įvertinusios EK bei Teisingumo Teismo praktiką šioje srityje, mano, kad elektros energetikos sektoriuje taikomos priemonės, susijusios su VIAP finansavimo schema, atitinka visus valstybės teikiamos pagalbos kriterijus, nustatytus Sutarties dėl ES veikimo 107 str. 1 dalyje, o 108 str. valstybėms narėms nustatyta pareiga iš anksto pranešti EK apie visus ketinimus suteikti ar pakeisti pagalbą, kad EK galėtų pateikti savo pastabas. Valstybė narė negali numatytų priemonių įgyvendinti, kol nėra gautas EK pritarimas. KT ir VKEKK pasiūlė Energetikos ministerijai kuo skubiau pradėti VIAP finansavimo schemos derinimą su EK.

2. ENERGETIKOS MINISTERIJOS VEIKSMAI VIAP SRITYJE

Energetikos ministerija pateikė VIAP elektros energetikos sektoriuje peržiūros veiksmų planą (6 priedas), kurio pagrindinis tikslas – įgyvendinti Vyriausybės 2012–2016 m. programos prioritetinę priemonę (207 punktą)¹²: peržiūrėti VIAP nustatymo principus ir jų kompensavimo tvarką, siekiant sukurti aiškų, skaidrų ir paprastą finansavimo mechanizmą. Pažymėtina, kad šią prioritetinę priemonę Energetikos ministerija turėjo įgyvendinti dar 2014 m. II ketvirtį.

¹¹ Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos ir Lietuvos Respublikos valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015-03-25 raštas Nr. (9.10-35) 6V-697.

¹² Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-03-13 nutarimu Nr. 228.

Veiksmų plane numatyta peržiūrėti atlikto TES tyrimo rezultatus ir pasiūlymus, įvertinti jų aktualumą, atsižvelgiant į rinkos pokyčius ir planuojamus esminius pasikeitimus elektros energetikos rinkoje, atsiradus tarp sisteminiams jungtims. Atlikusi nurodytus veiksmus, ministerija pažymėjo, kad TES atlikto tyrimo priėmimo perdavimo aktas buvo pasirašytas įsitikinus, jog konsultantų atliktas tyrimas atitinka visas techninėje užduotyje nurodytas sąlygas, tuo pačiu, ir sąlygas tyrimo rekomendacijų pateikimui, tačiau šio tyrimo rekomendacijomis ministerija nesivadovaus, nes pasikeitus situacijai elektros energetikos rinkoje, jos iš dalies neteko aktualumo.

Pažymėtina, kad veiksmų plane Energetikos ministerija yra numačiusi dvi papildomas VIAP schemas įgyvendinimo alternatyvas – Viešojo fondo sukūrimo galimybė bei SGD terminalo ir SGD tiekėjo veiklos užtikrinimas, įgyvendinant pajėgumų modelį. Išnagrinėjus visų numatytų alternatyvų kaštus ir jų naudą, pasiūlymus iki 2015-07-01 planuojama pateikti energetikos ministrui.

Viena pagrindinių plane numatytų priemonių – parengti Elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymo projektą, kuris tobulinamas, atsižvelgiant į elektros energijos rinkos pokyčius, siekiant aiškaus ir skaidraus VIAP lėšų surinkimo, išmokėjimo ir administravimo. Siūloma:

- patikslinti VIAP schemas reglamentavimą įstatymo lygmeniu: perkelti dalį nuostatų iš įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų ir papildyti įstatymą kitomis nuostatomis, kurios pagal svarbą turėtų būti nustatomos tik įstatymo lygmeniu;
- patikslinti VIAP sąrašą ir, jei paslaugos nebus įtrauktos į VIAP sąrašą įstatyme, jų negalima bus finansuoti VIAP lėšomis;
- tvirtindama VIAP teikimo apimtį ateinantiems kalendoriniams metams ir nustatydama įpareigojimus teikti VIAP, Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turi atlikti VIAP sąrašo analizę dėl vienos ar kitos paslaugos būtinumo ir aiškiai įvardyti VIAP naudą visuomenei;
- aiškiai nustatyti VIAP lėšų panaudojimą ir asmenis, iš kurių jos renkamos ir nerenkamos;
- patikslinti VIAP lėšų administratoriaus parinkimo kriterijų reglamentavimą įstatymo lygmeniu.

Minėtas įstatymo projektas nuo 2015-03-23 iki 2015-04-03 pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei. Jo svarstymas Seime buvo numatytas 2015 m. gegužės mėn., tačiau projekto derinimas užsitęsė.

Dar viena priemonių – energetikos ministro 2015-04-08 įsakymu¹³ sudaryta darbo grupė, kuri iki 2015-07-01 turi parengti pasiūlymus dėl VIAP elektros energetikos sektoriuje reglamentavimo ir VIAP įpareigojimų su Europos Komisija suderinimo, sudaryti veiksmų planą ir jį įgyvendinti. Darbo grupė turi įvertinti šiuo metu teikiamų VIAP paslaugų atitiktį bendrai ES politikai viešųjų paslaugų įpareigojimų ir valstybės pagalbos srityje, valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairėms; be to, prireikus, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimą suderinti su EK, parengti valstybės pagalbos pranešimo EK formas.

Darbo grupė turės įvertinti šiuo metu teikiamas paslaugas ir jų rėmimo principus, siekdama nustatyti optimalų (įmanomai mažiausią) VIAP finansavimo mechanizmą: įvertinti, ar reikalingos kvotos Lietuvos elektrinei ir termofikacinėms elektrinėms. Energetikos specialistų nuomone, turėtų būti apskaičiuojamas reikalingas pagaminti elektros energijos kiekis termofikacinėse elektrinėse ir Lietuvos elektrinėje, kurį skaičiuojant būtų įvertinti saugumui svarbūs kriterijai ir kuris būtų optimalus vartotojams. Be to, šiai sistemai būtinas reguliavimo diapazonas bus reikalingas tik iki jungties „NordBalt“ eksploatacijos pradžios ir, vertinant energetinės sistemos valdymo aspektu, jungiamųjų linijų pakaks užtikrinti patikimą sistemos darbą. Pažymėtina, kad,

¹³ Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015-04-08 įsakymas Nr. 1-100.

siekiant įgyvendinti Vyriausybės 2012–2016 m. programos įgyvendinimo prioritetines priemones (195 punktas), Energetikos ministerija 2015 m. IV ketvirtį turi užtikrinti elektros jungčių į Švediją („NordBalt“) ir Lenkiją („LitPol Link“) nutiesimą. Užbaigus projektus, nuo 2016 m. Lietuva taps Baltijos regiono elektros perdavimo srautų centru, turės daugiau elektros importo galimybių ir galės užtikrinti vartotojams stabilų energijos tiekimą už konkurencingą kainą.

Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas¹⁴ numato atsinaujinančių išteklių naudojimo elektros energijai gaminti plėtros skatinimą, taikant nustatytą paramos schemą, kurią sudaro viena ar kelios skatinimo priemonės, tarp jų fiksuotas (skatinamasis) tarifas ir parama investicijoms. Fiksuoti tarifai nustatomi ir skatinimo kvotos didesnės kaip 10 kW įrengtosios galios elektrinėms paskirstomos aukciono būdu. Skatinimo kvotas ir aukcionų regionus, taip pat skatinimo kvotų paskirstymo tvarką ne didesnės kaip 10 kW įrengtosios galios elektrinėms nustato ir tvirtina Vyriausybė. Įstatyme numatytos nekintančios skatinimo priemonės taikomos 12 metų laikotarpiu nuo leidimo gaminti elektros energiją išdavimo dienos.

Pasinaudojus ES struktūrinių fondų paramos lėšomis, Vilniuje ir Kaune 2015–2017 m. planuojama įrengti modernias atliekomis ir biokuru kūrenamas elektrines, kurios gamindamos šilumą ir elektrą, turėtų užtikrinti 30 proc. mažesnes šilumos kainas šių miestų vartotojams. Naujos elektrinės turėtų išspręsti net tris socialiai jautrias problemas: užtikrinti pigesnę šilumos gamybą ir mažesnes kainas vartotojams, gaminti konkurencingą elektros energiją, leisti išvengti atliekų kaupimo sąvartynuose. Be to, įgyvendinus šiuos projektus, tikimasi stabilizuoti elektros energijos tarifą vartotojams, mažinant VIAP lėšų poreikį.

Šiuo metu dėl didelių investicijų į elektros energijos gamybą iš atsinaujinančių energijos išteklių realizuoti šios energijos rinkos sąlygomis nėra galimybės. Ši galimybė gali atsirasti ateityje, sparčiai pingant technologijoms ir pasibaigus 12 metų fiksuoto tarifo laikotarpiui.

Pagal Vyriausybės 2012–2016 m. programos įgyvendinimo prioritetines priemones (196 punktas), Energetikos ministerija 2015 m. II ketvirtį turi parengti Nacionalinės energetikos strategijos projektą, siekiant ekonomiškai optimalaus ir vartotojams palankaus apsirūpinimo energijos išteklių. Šiuo tikslu ministerija yra numachiusi įsigyti Nacionalinės energetikos strategijos¹⁵ atnaujinimo paslaugas, kurias sudaro:

- Lietuvos energetikos sektoriaus plėtros tyrimas;
- Nacionalinės energetikos strategijos atnaujinimo projektas.

Tyrimo tikslas – pasiūlyti Lietuvos energetikos sektoriaus plėtros tikslus ir strategines iniciatyvas iki 2030 m. Kintanti geopolitinė padėtis, nuolatinė Lietuvos energetikos sektoriaus plėtra, baigti ir įgyvendinami energetikos infrastruktūros ir gamybos projektai, integracija į ES energetines sistemas, ES strateginės iniciatyvos ir naujai priimtų direktyvų reikalavimai energetikos srityje, tobulėjančios energijos generavimo, perdavimo ir vartojimo technologijos daro įtaką energetiniam šalies saugumui, nacionalinės ekonomikos konkurencingumui ir verčia nuolat peržiūrėti bei atnaujinti nacionalines iniciatyvas, įskaitant Nacionalinę energetikos strategiją.

Galutinė Lietuvos energetikos sektoriaus plėtros tyrimo ataskaita ir atnaujintos Nacionalinės energetikos strategijos projektas Energetikos ministerijai turi būti pateikti ne vėliau kaip 2015 m. rugpjūčio 1 d.

¹⁴ Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymas, 2011-05-12 Nr. XI-1375 (2014-12-09 Nr. XII-1389).

¹⁵ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012-06-26 nutarimu Nr. XI-2133.

PRIEŽASTYS, DĖL KURIŲ SIŪLOMA NEATLIKTI AUDITO

Įvertinę išankstinio tyrimo metu surinktus faktus ir remdamiesi Konkurencijos tarybos, VKEKK ir Energetikos ministerijos užsakymu atliktais tyrimais, Energetikos ministerijos vykdomais veiksmais VIAP srityje šiuo metu, siūlome pagrindinio tyrimo neatlikti.

Energetikos ministerijos numatytus vykdyti veiksmus siūlome stebėti strateginio tyrimo metu ir, prireikus, inicijuoti auditą nagrinėti įžvelgiamas rizikas.

2-ojo audito departamento direktorė

Zita Valatkienė

Vyriausioji valstybinė auditorė

Rita Buidovienė

Išankstinio tyrimo ataskaitos kopijos pateiktos:

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai

Išankstinis tyrimas atliktas, vykdant 2014-01-14 pavedimą Nr. P-20-1.
(2014-04-30–2015-03-16 laikotarpiu tyrimo eiga buvo sustabdyta)

Išankstinį tyrimą atliko valstybinių auditorių grupė:

Rita Buidovienė (grupės vadovas)

Laurynas Bilkis

Liudvikas Smilgevičius (iki 2015-04-17)

Aistė Šidagytė (iki 2015-03-12)

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Viešuosius interesus atitinkančių
paslaugų teikimas elektros
energetikos sektoriuje“

1 priedas

VIAP lėšų biudžetas (mln. Eur/mln. Lt) ir VIAP kaina 2010–2015 metais

Eil. Nr.	Pavadinimas	Valiuta	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.
1.	AEI gamyba ir balansavimas	mln. Eur	12,69	26,99	36,98	53,351	62,498	63,728
		mln. Lt	43,80	93,2	127,67	184,212	215,792	218,486
2.	Termofikacinių elektrinių gamyba	mln. Eur	10,34	24,82	33,93	48,71	27,24	17,79
		mln. Lt	35,7	85,7	117,16	168,202	94,053	61,41
3.	Lietuvos elektrinės gamyba	mln. Eur	99,99	89,94	96,479	136,462	77,67	50,59
		mln. Lt	345,23	310,54	333,121	471,177	268,179	174,685
4.	Lietuvos elektrinės pastoviosios sąnaudos	mln. Eur	7,29	10,85	18,867	0	0	0
		mln. Lt	25,17	37,46	65,145	0	0	0
5.	Lietuvos elektrinės rezervai	mln. Eur	-	-	-	4,159	0	0
		mln. Lt	-	-	-	14,359	0	0
6.	Strateginiai elektros gamybos projektai (VAE)	mln. Eur	-	-	-	0	0	0
		mln. Lt	-	-	-	0	0	0
7.	Strateginiai infrastruktūros projektai (NordBalt)	mln. Eur	-	26,65	24,62	24,62	23,17	20,273
		mln. Lt	-	92	85	85	80	70
8.	Ignalinos AE	mln. Eur	0	0	0	0	0	0
		mln. Lt	0	0	0	0	0	0
9.	AEI prijungimas prie perdavimo ir skirstomųjų tinklų	mln. Eur	0	0,23	0,049	0,131	-0,049	5,14
		mln. Lt	0	0,8	0,168	0,452	-0,168	17,74
10.	Tinklų plėtra dėl AEI	mln. Eur	-	0	0	0	0	-0,003
		mln. Lt	-	0	0	0	0	-0,01
11.	Rinkos operatoriaus sąnaudos	mln. Eur	0,52	-	-	-	0	0
		mln. Lt	1,80	-	-	-	0	0
12.	Administravimas	mln. Eur	-	0,14	0,14	0,14	0,14	0,14
		mln. Lt	-	0,50	0,50	0,50	0,50	0,50
13.	Prognozuojamas likučių saugojimo rezultatas (palūkanos)	mln. Eur	-	0	0	-0,17	-0,23	0
		mln. Lt	-	0	0	-0,6	-0,78	0
14.	Prijungimo pajamos (AEI gamintojų sumokama dalis tinklų operatoriams)	mln. Eur	0	0	-0,31	-	-	-1,47
		mln. Lt	0	0	-1,07	-	-	-5,09
15.	Saulės elektrinių išlaidų kompensavimas	mln. Eur	-	-	-	-	1,001	2,436
		mln. Lt	-	-	-	-	3,469	8,412
16.	Iš viso VIAP biudžetas	mln. Eur	130,82	179,62	210,75	267,407	191,452	158,171
		mln. Lt	451,70	620,20	727,69	923,302	661,045	546,133
17.	Neatitikimai praėjusiais metais	mln. Eur	-5,79	-1,85	-1,18	-17,26	6,793	1,91
		mln. Lt	-20	-6,4	-4,06	-59,601	23,455	6,594
18.	VIAP lėšos, surinktos vartotojų kalendoriniais metais	mln. Eur	125,03	177,77	209,58	250,15	198,24	160,081
		mln. Lt	431,70	613,80	723,634	863,71	684,50	552,727
19.	VIAP kaina (be PVM)	euro	1,37	1,74	2,04*	0,903**	0,946**	0,945**
		ct/kWh				2,716***	2,068***	1,642***
		ct/kWh	4,73	6,01	7,04*	3,119**	3,268**	3,262**
					9,377***	7,141***	5,671***	

* nediferencijuota VIAP kaina;

** gamintojams (termofikacinėms elektrinėms), vartojantiems pasigamintą elektros energiją savo reikmėms;

*** visiems vartotojams, išskyrus gamintojus (termofikacines elektrines), vartojančius pasigamintą elektros energiją savo reikmėms.

Valstybinio audito ataskaitos
„Viešuosius interesus atitinkančių
paslaugų teikimas elektros
energetikos sektoriuje“
2 priedas

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo tvarkos aprašo 7. p. nurodyta, kad VIAP apima:

7.1. elektros energijos gamybą naudojant atsinaujinančius energijos išteklius ir jos balansavimą;

7.2. elektros energijos gamybą termofikaciniu režimu kombinuotojo elektros energijos ir šilumos gamybos ciklo elektrinėse, kai šios elektrinės tiekia šilumą į aprūpinimo šiluma sistemas ir sutaupomas toks kiekis pirminės energijos, kad bendrą šilumos ir elektros energijos gamybą galima laikyti efektyvia;

7.3. elektros energijos gamybą nustatytose elektrinėse, kuriose elektros energiją gaminti būtina elektros energijos tiekimo saugumui užtikrinti;

7.4. elektros energetikos sistemos rezervų užtikrinimą nustatytose elektrinėse, kurių veikla būtina valstybės energetiniam saugumui užtikrinti;

7.5. elektros energijos gamybos pajėgumų, strategiškai svarbių elektros energetikos sistemos darbo saugumui ir patikimumui ar valstybės energetinei nepriklausomybei užtikrinti, plėtrą;

7.6. strateginių elektros energetikos sektoriaus projektų, susijusių su energetinio saugumo didinimu įrengiant jungiamąsias linijas su kitų valstybių elektros energetikos sistemomis ir (ar) sujungiant Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemas su kitų valstybių narių elektros energetikos sistemomis, įgyvendinimą;

7.7. energetikos objektų darbo saugumo užtikrinimo, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo veiklą;

7.8. atsinaujinančių energijos išteklių elektrinių prijungimą prie elektros tinklų;

7.9. elektros tinklų operatoriaus atliekamą elektros tinklų optimizavimą, plėtrą ir (ar) rekonstravimą, užtikrinančius gamybos naudojant atsinaujinančius energijos išteklius plėtrą.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Viešuosius interesus atitinkančių
 paslaugų teikimas elektros
 energetikos sektoriuje“
 3 priedas

Visų nagrinėtų alternatyvių VIAP schemų santrauka

Nr.	Pavadinimas	Trumpa charakteristika	Aktualus taikymo laikotarpis	Taikymo rizikos
1a	Minimalaus saugumo	Pastoviosios sąnaudos mokamos LEG KCB ir 7–8, TE užkonservuojami, sumokant vienkartinį konservavimo mokestį, elektros gamyba neremiamą	po 2016 m.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Gali būti neužtikrintas galių adekvatumas elektros energetikos sistemoje iki naujų elektros energijos generavimo įrenginių atsiradimo (naujos biokuro kogeneracinės elektrinės tikėtina atsiradimas tik apie 2017–2018 metus); ■ Nebūtų galimybės reaguoti į kainos augimą elektros rinkoje, t. y. elektros kainas šalyje ribojantis faktorius būtų iš esmės tik LE KCB elektros gamybos kintamoji dedamoji (~6,95-8,11 euro ct/kWh priklausomai nuo darbo režimo); ■ Nebūtų galimybės vietiniuose šaltiniuose, naudojančiuose iškastinį kurą, gaminti reguliavimo energiją.
1b	Minimalaus saugumo	Pastoviosios sąnaudos mokamos LEG (KCB ir 7–8) ir TE, elektros gamyba neremiamą.	visas nagrinėjamas	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nebūtų galimybės reaguoti į kainos augimą elektros rinkoje, t. y. elektros kainas šalyje ribojantis faktorius būtų iš esmės tik LE KCB elektros gamybos kintamoji dedamoji (~6,95-8,11 euro ct/kWh priklausomai nuo darbo režimo); ■ Nebūtų galimybės vietiniuose šaltiniuose, naudojančiuose iškastinį kurą, gaminti reguliavimo energiją; ■ Jei gamyba TE būtų vykdoma, esant palankioms sąlygoms rinkoje arba kitokiam perdavimo sistemos pareikalavimui, o kogeneracijos metu pagaminta šiluma patiekta į tinklą, atsirastų kryžminis subsidijavimas iš elektros pusės šilumos daliai.
2a	Reguliavimo užtikrinimo	Elektros energetikos sistemos reguliavimas (± 25 MW) visus metus užtikrinamas TE, pastoviosios sąnaudos mokamos LEG ir TE, gamyba remiama tik TE	iki elektros jungčių nutiesimo 2016 m.	TE gamyba vykdoma visus metus. Atlikus analizę nustatyta, kad Kauno ir Panevėžio CŠT sistemose TE šilumos gamyba nešildymo sezono metu turėtų pakeisti gamybą biokurą naudojančiuose įrenginiuose. Nustatant remtinis elektros energijos supirkimo kainą, turėtų būti įvertinami faktiniai elektrinių patiriamos elektros energijos gamybos sąnaudos. Apskaičiuojant šilumos gamybos sąnaudų dedamąją, dėl konkurencijos šilumos ūkyje su biokuro įrenginiais, galėtų būti įtraukiama tik alternatyvi šilumos gamybos kaina biokurą naudojančioms šilumos gamybos įrenginiams, ir ta dalimi, kuria gamtinėmis dujomis termofikacinio proceso metu pagaminta šiluma pakeistų biokuro galimą pagaminti šilumos dalį. Toks sąnaudų padengimas per elektros VIAP ne tik reikštų kryžminį subsidijavimą, bet taip pat prieštarautų šilumos ūkio plėtros tikslams, kuriais skatinamas biokuro panaudojimas šilumos ūkyje ir pažeistų investicinės aplinkos vientisumą, kadangi būtų diskriminuojami jau į įrenginius investavę asmenys (arba asmenys, kurių įgyvendinami biokurą naudojančių įrenginių projektai jau praeję negrįžtamumo tašką) ir pažeidžiami jų teisėti lūkesčiai.
2b	Reguliavimo užtikrinimo	Elektros energetikos sistemos reguliavimas (± 25 MW) šildymo sezono metu užtikrinamas TE, ne	iki elektros jungčių nutiesimo 2016 m.	Taikymo rizikų neidentifikuota.

Nr.	Pavadinimas	Trumpa charakteristika	Aktualus taikymo laikotarpis	Taikymo rizikos
		šildymo – LEG KCB, LEG ir TE mokamos pastoviosios sąnaudos, remiama elektros gamyba		
3a	Minimalaus elektrinių darbo	TE nedirba, šilumos gamyba perkeliama į VŠK. LEG KCB dirba vasaros metu, optimizuojant išdujinimo sąnaudas (vertinant ir dujų saugojimo Inčukalnyje sąnaudas). LEG ir TE mokamos pastoviosios sąnaudos, remiama elektros gamyba	po 2016 m.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nėra vietinės elektros energijos gamybos žiemos metu, t. y. ši gamyba neužtikrinama per kvotų skyrimą, tačiau galios išlaikomos ir jomis galima pasinaudoti esant poreikiui užtikrinti elektros tiekimo sistemos darbo stabilumą/patikimumą ir kt.; ■ Jei gamyba TE būtų vykdoma, pvz. esant palankioms sąlygoms rinkoje arba kitokiam perdavimo sistemos operatoriaus poreikavimui, o kogeneracijos metu pagaminta šiluma patiekta į tinklą, atsirastų kryžminis subsidijavimas iš elektros pusės šilumos daliai.
3b	Minimalaus elektrinių darbo	TE dirba šildymo sezono metu taip, kad būtų išdujintas visas minimalus metinis SGD kiekis. LEG ir TE mokamos pastoviosios sąnaudos, remiama elektros gamyba	po 2016 m. iki naujų biokuro elektrinių pastatymo (2017 ar vėlesniais metais)	<ul style="list-style-type: none"> ■ Nėra vietinės elektros energijos gamybos vasaros metu, t. y. ši gamyba neužtikrinama per kvotų skyrimą, tačiau LE galios išlaikomos ir jomis galima pasinaudoti esant reikalui užtikrinti elektros tiekimo sistemos darbo stabilumą/patikimumą ir kt.; ■ Tyrimo rengėjas neturi duomenų apie realią galimybę sandėliuoti pakankamai didelį (~280 mln. nm³) SGD kiekį Inčukalnio saugykloje; ■ SGD sandėliavimas saugykloje lemia papildomas sąnaudas (~100 mln. Lt), kurie bet koku atveju būtų sumokami Lietuvos vartotojų.
3c	Minimalaus elektrinių darbo	TE dirba minimaliu režimu pagal naudingą šilumos poreikį virš instaliuotų biokurą naudojančių įrenginių galių. Vilniuje TE-3 1 bloko darbas ribojamas iki 2 mėn. per metus šalčiausio piko laikotarpiui. LEG ir TE mokamos pastoviosios sąnaudos, remiama elektros gamyba	po 2016 m. iki naujų biokuro elektrinių pastatymo (2017 ar vėlesniais metais)	Taikymo rizikų neidentifikuota.
3d	Minimalaus elektrinių darbo	TE dirba minimaliu režimu pagal naudingą šilumos poreikį virš instaliuotų biokurą naudojančių įrenginių galių. Vilniuje TE-3 darbas ribojamas iki 5 mėn. per metus (avarijų CŠT sistemoje prevencijai). LEG ir TE mokamos pastoviosios sąnaudos, remiama elektros gamyba	po 2016 m. iki naujų biokuro elektrinių pastatymo (2017 ar vėlesniais metais)	Taikymo rizikų neidentifikuota.
4a	Tolygaus išdujinimo	Variantas užtikrina tolygų minimalaus metinio SGD kiekio panaudojimą, užtikrinant elektros energetikos sistemos reguliavimo poreikį (±25MW). LEG ir TE mokamos pastoviosios sąnaudos, remiama elektros gamyba	iki 2016 m.	Taikymo rizikų neidentifikuota.
4b	Tolygaus išdujinimo	Neužtikrinant reguliavimo. LEG ir TE mokamos pastoviosios sąnaudos, remiama elektros gamyba	po 2016 m.	Taikymo rizikų neidentifikuota.

Valstybinio audito ataskaitos
 „Viešuosius interesus atitinkančių
 paslaugų teikimas elektros
 energetikos sektoriuje“
 4 priedas

VIAP schemų įtaka šilumos energijos gamybai ir tiekimui

Variantas/laikotarpis	Įtaka šilumos energijos gamybai ir tiekimui
1a po 2016 m.	Įtaka šilumos energijos gamybai ir tiekimui tyrime nenurodyta
1b visas nagrinėjamas laikotarpiais ir 3a po 2016 m.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kauno CŠT sistemoje AB „Kauno energija“ įdiegtų įrenginių galia nuo 2015 m. prognozuojama apie 450 MW. Maksimalus tinklo šilumos poreikis siekia apie 530 MW, todėl, darant prielaidą, kad KTE, kuri yra reguliuojamas nepriklausomas šilumos gamintojas, neskiriant kvotų remtinai elektros energijos gamybai, ši TE nebegalėtų tiekti šilumos energijos į Kauno CŠT sistemą, taip pat ir teikti šilumos gamybos įrenginių galios rezervavimo paslaugos. Tokiu atveju AB „Kauno energija“ turėtų papildomai investuoti į papildomų galių įrengimą, kurios reikalingos patikimam ir stabiliam šilumos tiekimui Kauno miesto šilumos vartotojams, o to pasėkoje turėtų būti didinama šilumos kaina vartotojams dėl minėtų investicijų įtraukimo į tarifą; ■ Įvertinus Vilniaus CŠT specifiką pagal UAB „Vilniaus energija“ pateiktą informaciją, galima daryti išvadą, kad atsisakius rėmimo TE3, šalčiausiais metų mėnesiais CŠT sistemoje susidarytų įrenginių galių trūkumas šilumos tiekimo patikimumo prasme. Šiuo metu didžiausia vandens šildymo katilų galia sukonzentruota TE2 (~826 MW) ir RK8 (~300 MW prieinama galia). Maksimalus Vilniaus CŠT poreikis siekia apie 1100 MW. Avarijos atveju netekus galimybės tiekti šilumos energijos iš TE2, šilumos tiekimas turėtų būti užtikrinamas iš TE3, kurioje šilumos gamyba galima tik termofikaciniu režimu. Atsižvelgiant į TE3 įrenginių paleidimo laiką iš šaltos būklės, užtikrinant avarijos prevenciją, šie įrenginiai turėtų veikti minimaliu režimu, tuo metu, kai šilumos poreikis sistemoje viršija 300 MW, t.y. visą šildymo sezoną. Tokiu atveju, neremiant elektros energijos gamybos per VIAP, šilumos tiekėjas turėtų įsitraukti visas TE3 sąnaudas (šilumos gamybos pastoviuosius ir nuostolius dėl elektros energijos gamybos (nepadengtas kuro sąnaudas ir pastoviąsias sąnaudas)) į šilumos kainą, ko pasėkoje didėtų šilumos kaina vartotojams; ■ Įvertinus Panevėžio miesto CŠT specifiką, galima teigti, kad TE sustabdymas šilumos tiekimui instaliuotų galių prasme įtakos neturėtų, tačiau būtų sudarytos sąlygos šilumos kainos didėjimui dėl to, kad elektrinė yra pastatyta sąlyginai neseniai, šilumos tiekėjas dar turi įsipareigojimų bankui, todėl turtas išliktų šilumos kainodaroje, o nuostolis iš elektros veiklos būtų perkeliamas į šilumos kainą.
2a iki elektros jungčių atsiradimo 2016 m.	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kauno miesto CŠT sistema: neturėtų įtakos šilumos

	<p>kainai arba turėtų nykstamai mažą įtaką;</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Vilniaus miesto CŠT sistema: neturėtų įtakos šilumos kainai arba turėtų nykstamai mažą įtaką; ■ Panevėžio miesto CŠT sistema: neturėtų įtakos šilumos kainai arba turėtų nykstamai mažą įtaką. <p>Gamtinių dujų metinis sunaudojimas TE 401 mln. nm³/metus.</p>
<p>2b iki elektros jungčių atsiradimo 2016 m.;</p> <p>3b po 2016 m. iki naujų biokuro elektrinių pastatymo (2017 ar vėlesniais metais);</p> <p>3c po 2016 m. iki naujų biokuro elektrinių pastatymo (2017 ar vėlesniais metais);</p> <p>3d po 2016 m. iki naujų biokuro elektrinių pastatymo (2017 ar vėlesniais metais);</p> <p>4a iki 2016 m.;</p> <p>4b po 2016 m.;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ Kauno miesto CŠT sistema neturėtų įtakos šilumos kainai arba turėtų nykstamai mažą įtaką; ■ Vilniaus miesto CŠT sistema neturėtų įtakos šilumos kainai arba turėtų nykstamai mažą įtaką; ■ Panevėžio miesto CŠT sistema neturėtų įtakos šilumos kainai arba turėtų nykstamai mažą įtaką.
<p>3c po 2016 m. iki naujų biokuro elektrinių pastatymo (2017 ar vėlesniais metais)</p>	<p>3c Varianto taikymo įtaka šilumos energijos gamybai ir tiekimui kaip ir 3b varianto atveju, bet šio varianto atveju reikalingas papildomas Vilniaus miesto šilumos ūkio tyrimas: įvertinti visų disponuojamų šilumos gamybos šaltinių realias galimybes gaminti šilumos energiją, galimybė net ir šalčiausiomis dienomis užtikrinti patikimą ir kokybės reikalavimus atitinkantį šilumos tiekimą.</p>

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal TES duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
 „Viešuosius interesus atitinkančių
 paslaugų teikimas elektros
 energetikos sektoriuje“
 5 priedas

Alternatyvių schemų vertinimo rezultatų suvestinė, įtaka VIAP biudžetui ir
 VIAP kainai

Variantas	1a po 2016 m.	1b visas nagrinėjamas laikotarpis	2a iki elektros jungčių atsiradimo 2016 m.	2b iki elektros jungčių atsiradimo 2016 m.	3a po 2016 m.	3b po 2016 m. iki naujų biokuro elektrinių pastatymo (2017 m. ar vėliau)	3c po 2016 m. iki naujų biokuro elektrinių pastatymo (2017 m. ar vėliau)	3d po 2016 m. iki naujų biokuro elektrinių pastatymo (2017 m. ar vėliau)	4a iki 2016 m.	4b po 2016 m.
Elektros gamybos kvota (GWh)	0	0	924	1544	760	910	949	1177	1965	1895
Gamtinių dujų suvartojimas (tūkst. nm ³ /metus)	0	0	401	468	164	346	245	376	554	541
Elektrinių pastovių sąnaudų padengimas (mln. Eur)	39	63,4	55,6	55,6	63,4	53	53	53	55,6	53
Gamybos sąnaudų padengimas (mln. Eur) prie rinkos kainos 46,34 Eur/MWh	0	0	36,2	48,7	27,2	14,2	30,7	38,2	64	62,8
Investicijos grąža TEC (mln. Eur), kai WACC=5%	0	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9	1,9
VIAP dydis (mln. Eur)	39,1	65,5	93,8	106,3	92,7	68,9	85,4	93	121,6	117,9
Palyginimas su 2014 m. nustatytu VIAP biudžetu (114 mln. Eur be kompensacijų už praėjusį laikotarpį)	-75,6	-49,2	-20,6	-8,1	-22	-45,8	-29	-21,4	7	3,2
2014 m. VIAP 7.2–7.3 p. (Euro ct/kWh)	1,22									
Planuojamas VIAP 7.2–7.3 p. (Euro ct/kWh)	0,42	0,7	1	1,14	1	0,74	0,92	1	1,3	1,26
Įtaka 7.2–7.3 p. VIAP (Euro ct/kWh)	-0,8	-0,52	-0,21	-0,08	-0,23	-0,48	-0,3	-0,22	0,08	0,04

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal TES duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
 „Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimas elektros energetikos sektoriuje“
 6 priedas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013-03-13 nutarimu Nr. 228 patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012–2016 metų programos įgyvendinimo prioritetinės priemonės (207 punktą): peržiūrėti viešuosius interesus atitinkančių paslaugų nustatymo principus ir jų kompensavimo tvarką, siekiant sukurti aiškų, skaidrų ir paprastą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų finansavimo mechanizmą.

Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje peržiūros veiksmų planas

Nr.	Veiksmas	Planas
1.	Teisės aktų tobulinimas, atsižvelgiant į elektros energijos rinkoje vykstančius pokyčius ir siekiant aiškaus ir skaidraus VIAP lėšų surinkimo, išmokėjimo ir administravimo, VIAP lėšų administratoriaus paskyrimo reglamentavimo:	2015 m. gegužės mėn. (pateikimas LRS)
1.1.	LR elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 pakeitimo įstatymas	
1.1.1.	Parengti ir pateikti įstatymo projektą derinti suinteresuotosioms institucijoms	2015 m. kovo 23 d.
1.1.2.	Pateikti įstatymo LR Vyriausybei	2015 m. balandžio–gegužės mėn.
1.1.3.	Įstatymo projekto svarstymas LR Seime	2015 m. gegužės mėn.
2.	Energetikos ministro įsakymu sudaryti ministerijos darbo grupę, skirtą pasiūlymams dėl VIAP elektros energetikos sektoriuje reglamentavimo parengti ir kt. susijusiems klausimams	2015 m. balandžio 8 d.
3.	Peržiūrėti „Teisingi energetikos sprendimai“ atlikto tyrimo „VIAP reglamentavimo Lietuvoje ir kitose ES valstybės lyginamoji analizė ir optimalios schemos Lietuvai nustatymas“ rezultatus ir pasiūlymus ir įvertinti jų aktualumą, atsižvelgiant į nuo tyrimo pabaigos įvykusius pokyčius rinkoje bei planuojamus esminius pasikeitimus elektros energetikos rinkoje po tarp sisteminių jungčių atsiradimo	2015 m. birželio 1 d.
4.	Išnagrinėti, parengti bei pateikti pasiūlymus Lietuvos Respublikos energetikos ministrui dėl VIAP elektros energetikos sektoriuje reglamentavimo:	2015 m. liepos 1 d.
4.1.	Įvertinti šiuo metu teikiamas VIAP paslaugas ir jų rėmimo principus, siekiant nustatyti optimalų (įmanomai mažiausią) jų finansavimo mechanizmą (įvertinti, ar reikalingos kvotos Lietuvos elektrinei ir termofikacinėms elektrinėms)	2015 m. liepos 1 d.
4.2.	Įvertinti šiuo metu teikiamų VIAP paslaugų atitikimą bendrai ES politikai viešųjų paslaugų įpareigojimų ir valstybės pagalbos srityje bei valstybės pagalbos aplinkos apsaugai ir energetikai gairėms ir esant poreikiui viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimą suderinti su Europos Komisija, parengti valstybės pagalbos pranešimo Europos Komisijai formas	2015 m. liepos 1 d.
5.	Atlikti kompleksinį vertinimą dėl energetinio saugumo užtikrinimo visuose energetikos sektoriuose užtikrinimo ir sąnaudų proporcingo padalinimo; pateikti pasiūlymus dėl energetinio saugumo finansavimo schemas, parengti teisės aktų pakeitimų projektus	2015 m. rugsėjo 1 d.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal Energetikos ministerijos duomenis